

Prva Akademija za varuške

V Sloveniji je prvič potekalo uradno izobraževanje za varuške, in sicer v organizaciji Akademije za varuške, ki jo je ustanovila Medvoščanka Nika Kajnih.

MAJA BERTONCELJ

Nika Kajnih je po izobrazbi učiteljica razrednega pouka z angleščino. Ima dolgoletne izkušnje z varstvom otrok. Že po srednji šoli si je vzela prosto leto in ga izkoristila kot varuška in t. i. au pair v Združenih državah Amerike. V tujini je delo varuške veliko bolj prisotno na trgu dela kot pri nas, pravi. Ta izkušnja je vplivala na njeno nadaljnjo pot – tudi poslovno.

»Po vrnitvi v Slovenijo sem ob študiju nadaljevala varovanje otrok. Zaradi vseh priporočil in posledično prezasedenosti sem leta 2015 ustanovila tedaj prvi spletni iskalnik varušek v Sloveniji, da bi družinam pomagala najti zanesljivo varstvo za njihove otroke. Po triletnem mirovanju, ko sem se posvečala svojima dvema hčerka, je končno prišel čas za nadgradnjo. To je Akademija za varuške, s katero želimo vplivati na prihodnost vseh vpletenih na področju varstva otrok v Sloveniji,« pojasnjuje. Akademija za varuške je v slovenskem prostoru novost in Nika Kajnih poudarja njeno potrebnost. »Kot

Nika Kajnih je izkušnje kot varuška pridobivala tudi v tujini.

Foto: osebni arhiv

dolgoletna varuška in vodja agencije za varuške sem bila dnevno v stiku s ponudniki varstva in družinami, zato sem dobro spoznala težave na obeh straneh. Prvič

sem bila varuška leta 2011 in ugotavljam, da v vsem tem času ni prišlo do večjih sprememb na tem področju, ki so potrebne. Po drugi strani pa dejavniki, kot so hiter

tempo življenja, številne obveznosti, premalo prostora v vrtcih in odsotnost starih staršev vplivajo na dejstvo, da vedno več družin išče varuško za občasno ali stalno varstvo – tudi v Sloveniji. Anketa, ki sem jo izvedla, je pokazala, da ima manjši odstotek družin varuško, veliko večji pa si jo želi. Starši si seveda želijo sodelovati z osebo, ki bo njihovemu otroku nudila varno in ljubice varstvo, hkrati pa mu širila obzorja, bila inovativna na področju vzgoje in izobraževanja ter poznala osnovne značilnosti razvoja otrok. Pri iskanju primerne osebe se srečujejo s težavami. Porajajo se jim številna vprašanja: kakšna naj bo varuška, kaj od nje pričakovati, ne nazadnje tudi, koliko jo plačati... Poklic varuške bi ob upoštevanju zakonskih omejitev v teoriji lahko opravljal vsak, ki ga veseli delo z otroki, a pri tem ne smemo pozabiti, da so izredno pomembne vse izkušnje, znanje in talenti, ki jih ima. Z Akademijo skupaj s strokovnjaki z različnih področij omogočamo usposabljanje o aktualnih vsebinah za strokovno in varno delo z otroki na enem

mestu. Varuške bomo izobrazili tudi o zakonodaji in legalnem izvajanju varstva otrok, s čimer bodo poskrbele za svojo prihodnost in se istočasno izognile sivi ekonomiji, ki je trenutno skoraj pravilo v tej panogi. Prav tako bomo ozaveščali javnost, da je imeti pomoč pri varstvu otrok ne samo normalno, ampak tudi pomembno, saj so zadovoljni starši steber srečne družine.«

»Potreba po varuškah v Sloveniji ves čas narašča, družine pa imajo veliko težav pri iskanju primerne osebe. Za opravljanje tako odgovornega dela, ki ni le skrb za otroka, temveč pomoč in podpora celi družini, je poleg izkušenj potrebnega tudi veliko znanja.«

Akademija je prvič potekala v aprilu s kratkim, a intenzivnim izobraževanjem, na katerem je bilo posredovanega veliko praktičnega znanja. Udeležilo se je okrog trideset oseb, večina s področja vzgoje in izobraževanja, že z izkušnjami varuške ali brez njih. »Akademija je namenjena vsem, ki se ukvarjajo z varstvom otrok ali bi se s tem želeli ukvarjati, ne glede na izobrazbo in spol. V prvi izvedbi je

potekala dva konca tedna, sodelovalo je 13 predavateljev, ki so izvedli 17 predavanj, vključno s prvo pomočjo, tako da smo naenkrat zajeli čim več tem. Z odzivom smo zelo zadovoljni. Glavni cilj Akademije za varuške je ločiti profesionalne varuške, ki se za delo z otroki izobražujejo in sledijo aktualnim smernicam vzgoje, ter tiste, ki otroke varujejo zgolj ljubiteljsko in za (pre)nizko ceno.

Posledično je cilj ustanoviti mrežo kompetentnih varušek, ki bodo nudile kvalitetno varstvo otrok na domu, po drugi strani pa varuške povežati z družinami, ki jim lahko nudijo večjo varnost in boljše plačana dela,« je še povedala Nika Kajnih.

Akademijo za varuške v drugi izvedbi načrtuje jeseni. Ne dvomi, da bo zanimanja dovolj, saj meni, da je varovanje otrok eden od poklicev prihodnosti.

S Krožnikom nad izzive hrane

Ogromne količine zavrnjene hrane predstavljajo velik izziv sodobne družbe, na katerega nismo imuni niti v Sloveniji. Eno od rešitev ponuja kranjsko zagonsko podjetje, ki razvija aplikacijo, od katere bodo imeli koristi tako potrošniki kot trgovci z živili.

ALEŠ SENOŽETNIK

Pred nedavnim smo zaznamovali dan brez zavrnjene hrane, a v resnici smo še precej oddaljeni od tega cilja. V Sloveniji letno 143 tisoč ton hrane konča v smeteh, vsak Slovenec je v povprečju zavrzle okoli 68 kilogramov. Zavrnjena hrana pa ni le okoljski oziroma etični, temveč tudi ekonomski problem, kar je še posebno izrazito v času visoke inflacije.

Z izzivom se je spoprijelo zagonsko (start-up) podjetje Krožnik iz kranjske Kovačnice, ki so ga ustanovili Marcel Nahtigal, Klemen Štrajhar in Aljaž Ferencek, ki se jim je pred kratkim pridružil še Iza Tovornik. Mlada ekipa razvija mobilno aplikacijo Krožnik, s pomočjo katere bodo lahko uporabniki preverili, kateri izdelki so pred iztekom roka uporabe v bližnji trgovini, in jih kupili z zagotovljenim vsaj 50-odstotnim popustom, trgovci

pa se bodo seveda lahko odločili tudi za višje pocenitve. Navdih za aplikacijo so črpali iz podobnih storitev, ki že uspešno delujejo v nekaterih evropskih državah, recept za zmanjšanje količine zavrnjene hrane pa bi zdaj radi predstavili tudi slovenskim potrošnikom.

»Z aplikacijo rešujemo težavo vseh, ki se v tem času spopadamo z visokimi cenami živil, saj bomo posvsem uporabne izdelke dobili precej ceneje kot sicer, hkrati pa preprečili, da bi hrana končala v smeteh,« pravi Nahtigal, ki je prepričan, da zamisli ne podpirajo le okoljsko ozaveščeni mladi, ki so večji uporabniki sodobne tehnologije, temveč je na pozitiven odziv naletela tudi med starejšimi. »Ko smo začeli razvijati aplikacijo, sem bil prepričan, da bodo idejo najprej podprli mladi, ki so že samostojni, so jim bližje zelene teme, hkrati pa se srečujejo z relativno nizkimi dohodki. A glede na povratne

informacije, ki jih dobivamo, odkar se več izpostavljamo v javnosti, starostni razpored potencialnih uporabnikov segajo tudi do precej starejših generacij. Tudi veliko upokojencev pravi, da komaj čakajo takšno rešitev, in tudi zaradi njih smo se odločili, da razvijemo aplikacijo, ki bo čim enostavnejša za uporabo,« še dodaja sogovornik.

Kakšno je zanimanje za aplikacijo, ki bo sicer za uporabnike pametnih mobilnih naprav na voljo od jeseni, so pri Krožniku preverili tudi med trgovci, ki so ključni element, da bo zamisel zares zaživel. »Odzivi trgovcev, s katerimi smo bili v stiku, so pozitivni. Zavedajo se namreč težave zavrnjene hrane, ne nazadnje tudi odvoz in uničenje zanje predstavljata dodaten strošek, tako da bi tudi s tega vidika Krožnik zanje predstavljal rešitev,« pojasnjuje.

Ekipa trenutno pripravlja vse potrebno za testiranje, ki

Marcel Nahtigal, soustanovitelj podjetja Krožnik / Foto: Tina Dokl

bo potekalo v poletnih mesecih, pri čemer jim bo v pomoč več manjših trgovin, ki so že potrdile sodelovanje, do jesenskega lansiranja aplikacije pa bi radi našli tudi partnerja, s katerim bodo nadaljnji koraki lažji. »Leto po tem, ko bo aplikacija na voljo uporabnikom, bi bili zadovoljni z okoli petdesetimi trgovci in vsaj deset tisoč aktivnimi uporabniki,« o pričakovanih pravi Marcel Nahtigal, ki sicer meni, da se bo storitev najprej prijela v Ljubljani in drugih večjih mestih, postopoma pa bi radi postali vseslovenski servis, delovali tudi na drugih delih prehranske verige in pomagali tudi pri izobraževanju oziroma ozaveščanju o prehranski problematiki. »Trgovci zavrzajo le' okoli deset odstotkov hrane, končni potrošniki pa približno polovico. Glavna težava je torej pri nas doma – in tukaj je torej še precej prostora za izboljšave,« je sklenil Nahtigal.